

Uniformering van onderwijshuisvesting renovatie als basis voor LowTech keuzes

LowTech Festival
27 maart 2025

Paul de Vries
Rik van Kraaij

Even Voorstellen

Paul de Vries, Invest NL

INVESTNL

Rik van Kraaij, Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

Rijksdienst voor Ondernemend
Nederland

Inhoud

- Aanleiding voor PvE Frisse Scholen, Programma Onderwijshuisvesting
- PvE Frisse Scholen
- POHV
- Rol van POHV en PvE
- Tijdslijn

Aanleiding PvE Frisse Scholen, POHV

- Aanleiding voor PvE Frisse Scholen (2010)
 - Oude onderwijsgebouwen. Gemiddelde 40 jaar oud.
 - Slecht binnenklimaat. Negatieve gevolgen voor leerprestaties
- Aanleiding voor Programma Onderwijshuisvesting (2023)
 - Oude onderwijsgebouwen (1946-1978). Gemiddeld 40 jaar oud.
 - Slecht binnenklimaat. Negatieve gevolgen voor leerprestaties
 - Covid periode (2020-'22) -> focus op installaties en luchtkwaliteit
 - IBO Rapport 2021 -> Kwaliteit OHV ondermaats, tempo vervanging daalt, split incentive (TCO-benadering ontbreekt).
 - Hogere energielasten en extra ventileren (CO₂ meters) zorgde voor enorme toename energielasten.
- Versnelling noodzakelijk, ook vanwege EU Regelgeving

PvE Frisse Scholen

- Noodzaak om het anders te doen al veel langer bekend. Bouwbesluit onvoldoende.
- Sinds 2010 heeft RVO een Programma van Eisen om binnenklimaat bovenwettelijk te verbeteren.
- Bij elke update meer focus op energievermindering.
- Huidige update stuurt aan op energieprestaties op PB niveau met behoud van goede ventilatieprestatie indicatoren.

Programma Onderwijshuisvesting

- Invest NL en Ruimte-OK voor OCW (PO/VO Raad en VNG)
 - Een prettige, veilige en gezonde omgeving bieden;
 - Geschikt zijn voor modern en inclusief onderwijs;
 - Circulair en duurzaam worden ge- of verbouwd;
 - Modulair en (onderwijs)adaptief zijn;
 - Betaalbaar zijn bij zowel bouw- als in de exploitatiefase.

Dit vraagt om Gezonde gebouwen, Onderhouds- en Energiearm
, Flexibel gebouw(d) met Hogere restwaarde!

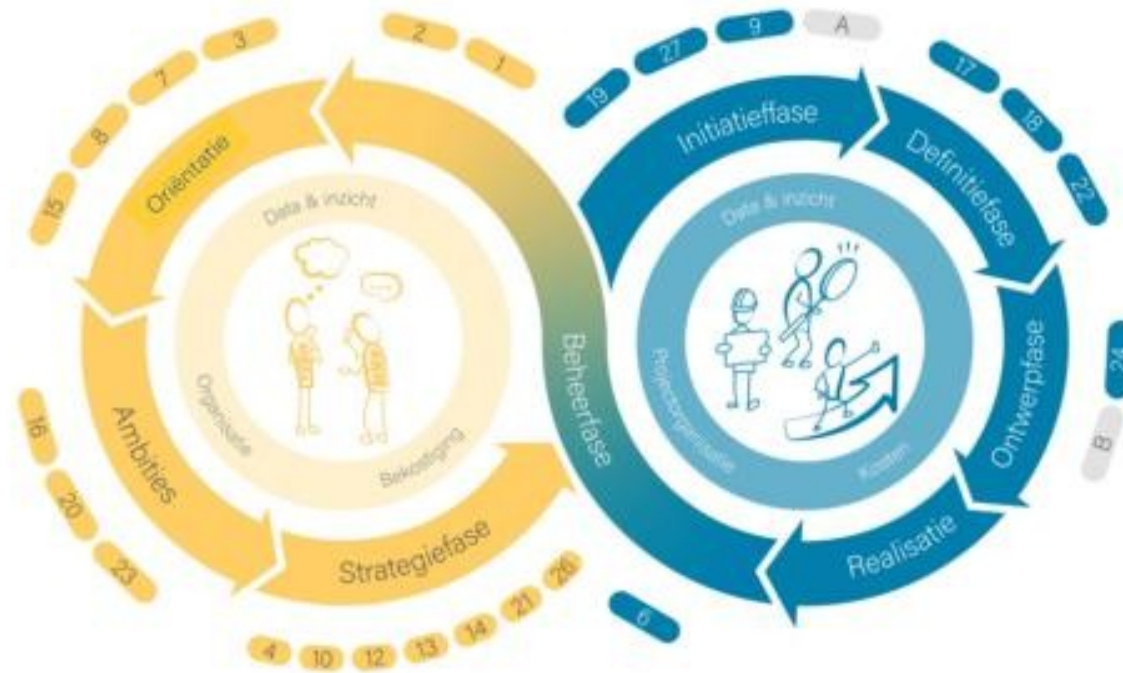

- Nieuwe landelijke standaarden zoals Generiek PVE, (incl. PvE Frisse Scholen).
- Nauwe samenwerking Invest-NL, RVO en Ruimte-OK om eenduidigheid te garanderen.
- Noodzaak om anders te bouwen en dat uniform te doen:
 - Energielasten omlaag (minder techniek, beter toegepast)
 - Gezondheid binnen moet verbeterd worden
 - Remontabel bouwen voor meer restwaarde
 - Versnelling van renovatie noodzakelijk vanwege oude voorraad PO/VO gebouwen, daarom uniforme aanpak nodig.

Productportfolio POHV

Producten worden in meerdere fasen toegepast, waarbij het detailniveau per fase verschilt. Producten zijn gepositioneerd in de fase waar ze de grootste bijdrage leveren aan professionalisering of standaardisering bij onderwijshuisvesting

Legenda

- 1 Informatielandschap onderwijshuisvesting (ILO)
- 2 Energieverbruik Schoolgebouwen
- 3 Leerlingenprognose
- 7 Digitalisering onderwijshuisvesting
- 8 Basisdata onderwijshuisvesting
- 15 Dashboard monitoring vastgoed
- 16 Professionaliseren onderwijshuisvestingsorganisatie
- 20 Administratieve organisatie
- 23 Fiscaal-/ juridische uitwerking lokale- en regionale onderwijshuisvestingorganisatie
- 4 Bundeling projecten onderwijshuisvesting
- 10 Dynamische Schoolconfigurator
- 12 Gezamenlijke Huisvesting
- 13 Afwegingskader Renovatie of Nieuwbouw
- 14 Integraal Huisvestingsplan (IHP)
- 21 Strategisch portfolio model
- 26 Scenario Analyse Model
- 19 Stichtingskostenopzet (StiKo)
- 17 Modelcontracten en -overeenkomsten
- 9 Generiek Programma van Eisen (PvE)
- 17 Meerjarenonderhoudsplan-componenten (MJOP-C)
- 18 Circulaire Restwaarde
- 22 Rekenmodel Total Cost of Ownership (TCO)
- 24 Gebundeld aanbesteden
- 6 Waardering gebruiksprestaties onderwijshuisvesting
- A Uitvoeringsagenda (product niet in ontwikkeling door POHV)
- B Vergunningentraject (product niet in ontwikkeling door POHV)

Product 5 betreft Monitoring Programma (verantwoordelijkheid OCW)
 Product 11 betreft deze Fasegerichte aanpak zelf
 Product 25 is vervallen (de nummering is daarna niet aangepast)

Rol POHV en PvE

- Ondersteuning bieden om (duurzaamheids)ambities te halen
- Betaalbaarheid vergroten, lagere investering en onderhoud
- Noodzakelijk, maar niet af te dwingen
- Inzichten creëren en goede voorbeelden delen

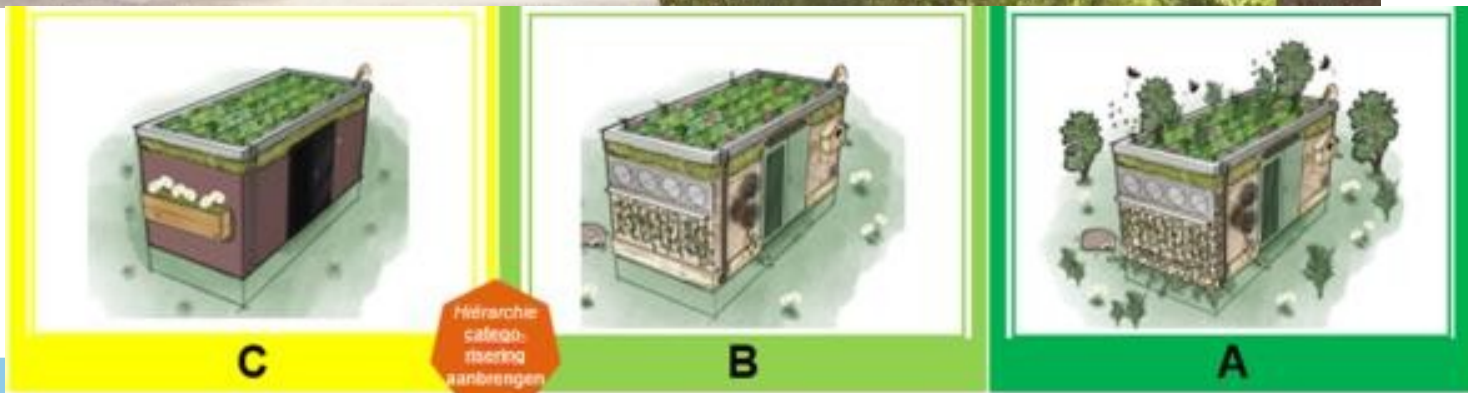
- PassiefBouw, een oplossing voor hoge ambities met lage energie- en onderhoudslasten. Borging gezond binnenklimaat in combinatie met groene omgeving rond de scholen. Dit is in het PVE van POHV al deels opgenomen.

PI

De Amersfoortse Berg
Een groene, duurzame onderwijscampus

Tijdslijn

- PvE Frisse Scholen update 4: afgerond eind april 2025
 - Afgestemd met POHV
 - Publicatie op RVO website verwacht in mei 2025.
- Natuur-inclusieve gebouwindicatoren tbv positieve koppeling gebouw met schoolplein: afgerond eind april 2025.
 - Op te nemen in het POHV
- Programma Onderwijshuisvesting:
- Programma landt vanaf 2026 bij Ruimte-OK
- Uitgangspunt is focus op behalen doelen 2050

Vragenronde

Bedankt!

Paul de Vries, dvboudadvies

<https://www.pohv.nl/>

<https://www.pohv.nl/innovatieprogramma>

Rik van Kraaij

<https://www.ruimte-ok.nl/kennis-en-voorbeelden/kennisbank/pve-frisse-scholen-2021>

<https://www.rvo.nl/onderwerpen/verduurzaming-utiliteitsbouw/maatschappelijk-vastgoed/onderwijsgebouwen-po-en-vo>

Ambitiewijzer 2021: <https://infographics.rvo.nl/frisse-scholen/>